

A 2021-2027 közötti időszakra szóló Országos Hulladékgazdálkodási Terv társadalmi véleményezéséről szóló összefoglaló

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) hatályos szabályozása alapján a hulladékgazdálkodás országos tervezése az Országos Hulladékgazdálkodási Terv (a továbbiakban: OHT) és az ennek részét képező Országos Megelőzési Program (a továbbiakban: OMP) megalkotásával történik. Az OHT kidolgozását a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. november 19-i 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint ezt a hazai szabályozásba átültető Ht. írja elő.

A 2014-2020 közötti időszakra szóló OHT hatálya 2020. december 31-én érvényét veszítette, így 2021-től új OHT elkészítése vált szükségessé, amely az EU költségvetési időszakával megegyezően a 2021-2027 közötti időszakot öleli fel, tekintettel arra, hogy a következő európai uniós költségvetési ciklusban feljogosító feltételek kerülnek bevezetésre. A 2021-2027 közötti uniós kohéziós célú támogatások kifizetését lehetővé tevő naprakész hulladékgazdálkodás tervezés feljogosító feltétele a 2021-2027 közötti időszakra szóló OHT.

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: SKV rendelet) alapján az OHT elfogadásához és a feljogosító feltétel teljesüléséhez stratégiai környezeti vizsgálat lefolytatása volt szükséges. Ennek keretében – az SKV rendelet alapján – a tervdokumentumhoz kapcsolódó Környezeti Értékelés került kidolgozásra. A Környezeti Értékelést az SKV rendelet 8. § (1) bekezdése alapján szakértői jogosultsággal rendelkező szakértő, a Bay Zoltán Nonprofit Kft. készítette el.

Az SKV rendelet értelmében és a kormányzati stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Korm. rendelet 15. § (1) bekezdésének megfelelően a tervezetet a nem állami szereplők is megismerhették és kifejhették azzal kapcsolatban a véleményüket (a továbbiakban: társadalmi véleményezés), ezért a 2021-2027 közötti időszakra szóló OHT és a kapcsolódó Környezeti Értékelés tervezete közzétételre került a kormányzati honlapon. Az SKV rendelet 8. §-a, valamint 3. számú melléklete értelmében az Agrárminisztérium, az Országos Tisztifőorvos által vezetett Nemzeti Népegészségügyi Központ, a Pest Megyei Kormányhivatal, a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, valamint az Országos Környezetvédelmi Tanács is megkeresésre került 30 napos véleményezési határidővel.

A véleményezésre megállapított határidőn belül több mint 250 észrevétel érkezett be. Ezek jelentős részben elfogadásra és átvezetésre kerültek az OHT-ben és a Környezeti Értékelésben.

A társadalmi egyeztetés során számos beérkezett észrevétel pozitívan értékelte az OHT-ben és a Környezeti Értékelésben foglaltakat. Megállapítást nyert – egyetértve a Környezeti Értékelésben foglaltakkal –, hogy az OHT a hulladékgazdálkodási szektort a hulladékáramok keletkezésétől a gyűjtésen és az előkezelési tevékenységeken át egészen a hasznosításig, vagy az ártalmatlanításig komplex módon és megfelelő részletességgel jellemzi, valamint pontosan azonosítja a hulladékok jövőbeli kezelésének kihívásait, és megfelelő válaszokat ad azokra. Kiemelték, hogy az OHT alaposan bemutatja az emberi egészségre kiemelt kockázatot jelentő hulladékáramokat, különös tekintettel az egészségügyi veszélyes hulladékok, azbeszthulladékok és szennyvíziszapok kezelésének helyzetét, a kitűzött célok reálisak és elfogadhatók.

Kezdeményezésként jelent meg a vonatkozó büntetési tételek növelése, a hulladékok hatóság által feltárt jogellenes elhelyezésének és a jogkövetkezményeknek a széles körű nyilvánosság elé tárása. Az észrevételek között szerepeltek az elkülönített hulladékgyűjtési rendszerek további fejlesztésére vonatkozó javaslatok. Számos javaslat kezdeményezte a hulladékok elkülönített gyűjtésének népszerűsítését, a gyűjtött hulladékok kezelésének és az ezzel összefüggő környezetvédelmi szempontok ismertetését, az ezzel kapcsolatos edukációs, szemléletformálási tevékenységek bővítését.